

**Hrvatski zavod za javno zdravstvo
Zagreb, 30. travnja 2020.**

Preporuke za rad kozmetičkih salona tijekom epidemije COVID-19

Sukladno reaktivaciji određenih aktivnosti temeljem Odluke o prilagodbi mjera, za organizaciju djelatnosti kozmetičkih salona preporučuje se postupanje sukladno sljedećim preporukama.

1. Prostorno organizacijski i tehnički uvjeti

1.1. Ulazni i radni prostor

- **Vidljive obavijesti.** Za sve djelatnike i klijente prije ili neposredno nakon ulaska, na vidljivom mjestu, nužno je postaviti informacije o higijenskim postupcima i osigurati dostupnost dozatora za dezinfekciju ruku.
- **Dezinficijens.** U prostorima čekaonice, odnosno ulaznim prostorima, pultovima za obavljanje plaćanja usluga te u radnom prostoru nužno je na raspolaganje postavljati dozatore s dezinfekcijskim sredstvom (na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70 %).
- **Čekaonice.** Sjedeća mjesta u prostoru za čekanje rasporediti tako da zadovoljavaju mjere fizičke udaljenosti, odnosno na minimalnim razmacima od 1,5 metar i predviđeni su za odrasle osobe koje su u salonu u pratnji malodobnog klijenta ako iz bilo kojeg razloga ne mogu čekati izvan prostora salona. Svi ostali klijenti koji dođu radi usluge čekaju svoj red izvan salona.
- **Zaštitne pregrade.** U dijelovima salona za obavljanje plaćanja usluge, odnosno pultovima preporučuje se postavljanje zaštitne pregrade od pleksiglasa ili drugog prozirnog materijala pogodnog za redovito čišćenje i dezinfekciju.
- **Fizičko distanciranje.** U salonima je potrebno osigurati minimalni međusobni razmak od 1,5 metara između svih osoba koje se u jednom trenutku nalaze u prostoru izuzev klijenta i djelatnika za vrijeme pružanja usluge. Udaljenost od 1,5 metar treba osigurati u svim smjerovima od svakog radnog mjesta.
- **Označivanje.** Pri tome treba osigurati adekvatan prostor za kretanje. Putovi kojima se osobe kreću unutar salona poželjno je označiti.
- **Papirnat maramice i jednokratni materijal.** Nužno je osigurati dostatnu količinu papirnatih maramica i ostalih jednokratnih materijala, opreme i sredstava za čišćenje, pranje i dezinfekciju, uključujući i opremu za odlaganje otpada sukladno uputama.
- **Zaštitna oprema.** Nužno je osigurati dostatnu količinu zaštitne opreme za zaposlenike.
- **Ogrtači.** Uobičajene ogrtače za klijente, ako je moguće, preporučuje se zamijeniti jednokratnima.

- **Igraonice.** Dijelove prostora u salonu koji su bili eventualno korišteni kao igraonice treba zatvoriti, tj. staviti ih van funkcije.
- **Prozračivanje.** Sve prostorije u salonu treba što češće provjetravati, čak i za vrijeme lošeg vremena. Ne zaboraviti prozračiti između smjena.

1.2. Sanitarni čvorovi i prostorije/prostori za odmor

- **Sanitarni čvorovi.** Za sanitarne čvorove potrebno je osigurati učestalije pravilno čišćenje i higijenu (vidjeti točku 2.7.)
- Ako je moguće, preporučuje se da se osiguraju odvojeni sanitarni čvorovi za klijente i zaposlenike.
- **Odmor zaposlenika.** U prostorijama za odmor zaposlenika treba osigurati dovoljno prostora, a stolove i stolice razmaknuti. Pri boravku je potrebno zadovoljiti kriterij fizičke udaljenosti od 1,5 metar. Vrijeme odmora treba ograničiti na maksimalno 15 minuta ako dvije osobe istovremeno koriste stanku za odmor, međutim ako zaposlenici borave u istom zatvorenom prostoru predviđenom za odmor preporučuje se da stanku za odmor ne koriste istovremeno.

2. Organizacija rada u kozmetičkim salonima

2.1. Općenite preporuke

- **Mjerenje temperature.** Prije dolaska na posao preporučuje se da svi zaposlenici temperaturu izmjere kod kuće te da ne dolaze na posao ako im je viša od 37,2 °C ili ako usto imaju i respiratorne tegobe. Kod povišene temperature te svih respiratornih tegoba, bilo s povišenom temperaturom bilo bez nje, savjetuje se da se telefonom nazove liječnika obiteljske medicine i da se ne dolazi na posao dok se ne utvrdi razlog respiratornih smetnji ili povišene temperature.
- **Zaštitne mjere.** Pri istovremenom radu jednog zaposlenika s više klijenata potrebno je strogo provoditi zaštitne mjere: između klijenata potrebno je oprati i dezinficirati ruke te obavezno koristiti drugi set pribora.
- **Komunikacija s klijentima.** Tijekom pružanja usluge, preporučuje se da se komunikacija s klijentom svede na minimum.
- **Rad u smjenama.** Zauzetost prostora treba izbjegavati primjerice radom u smjenama na način da se smjene ne preklapaju. U smjenama rade uvijek isti zaposlenici čime se smanjuje kontakt među zaposlenicima. Treba organizirati promjene smjena na način da zaposlenici jedne smjene ne dolaze u kontakt sa zaposlenicima druge smjene (npr. u prostorijama u kojima se presvlače, u sanitarnim čvorovima i slično).
- **Plaćanje.** Poželjno je bezgotovinsko kartično plaćanje.
- **Hrana i piće.** Tijekom pružanja usluge ne preporučuje se konzumacija hrane ili pića.

- **Administrativni poslovi.** Preporučuje se da se svi administrativni poslovi vezani za rad salona, odnosno uredski posao, primjerice računovodstvene poslove, raditi od kuće, ne u salonu.
- **Sastanci.** Interne sastanke i usavršavanja treba svesti na minimum ili još bolje odgoditi. Što je više moguće koristiti mogućnosti telefonske i video konferencije. Ako su sastanci neophodni, držati preporučeni razmak među sudionicima.

2.2. Naručivanje

- **Telefonsko naručivanje.** Zadržavanje u prostoru kako bi se osobu naručilo treba izbjegavati. Naručivanje se obavlja telefonski.
- **Osobe s respiratornim simptomima.** Tijekom naručivanja treba upozoriti da se usluga ne pruža osobama koje imaju bilo kakav simptom akutne respiratorne infekcije (curenje nosa, kihanje, kašljanje, kašalj, povišena tjelesna temperatura i sl). Ne dozvoljava se dolazak u salon zaposlenicima i strankama koji imaju neki od simptoma koji bi mogli upućivati na COVID-19 (kao što je gore navedeno). Zaposlenici se odmah javljaju svom izabranom liječniku obiteljske medicine. Zaposlenici prije povratka na posao trebaju imati razjašnjenu dijagnozu.
- **Ograničen broj stranaka.** Broj naručenih stranaka kojima će se usluga pružati istovremeno mora se prilagoditi broju radnih mjesta u radnom prostoru.
- U slučaju ranijeg dolaska i nemogućnosti zadovoljavanja kriterija fizičke udaljenosti od 1,5 metar, klijentu se preporučuje čekanje termina van salona.
- U obzir je potrebno uzeti i uobičajene interakcije i kretanja zaposlenika u salonu. Ako se minimalni razmak ne može održati jer je inače takva interakcija u salonu, preporučuje se smanjiti broj radnih mjesta i osoba koje istovremeno borave u radnom prostoru.

2.3. Primanje klijenata

- **Higijena ruku.** Sve klijente na ulazu uputiti na dezinfekciju ruku te objasniti koje se preventivne mjere trenutno provode u salonu (primjerice potreba o nošenju maske za usta i nos, higijena ruku, pravilno postupanje prilikom kašljanja i kihanja). U slučaju potrebe, klijente treba uputiti da se kihanje obavlja u savijeni lakat ili maramicu koja se odmah nakon pravilno odlaže u kantu za otpad.
- **Podaci o strankama.** Treba zabilježiti vrijeme ulaska osobe u salon, kontakt podatke (broj mobitela) i vrijeme napuštanja salona. Ta je informacija, u slučaju otkrivanja oboljelog koji je boravio u salonu u određeno vrijeme, potrebna epidemiolozima, kako bi što brže mogli identificirati i kontaktirati kontakte oboljelog te provesti mjere sprečavanja daljnjeg širenja infekcije. Stranke treba pravovremeno upozoriti da će im se usluga pružiti samo ako su suglasni ostaviti podatke za kontakt.
- **Maske za lice za klijente.** Klijentima se preporučuje nošenje maske za lice (ako kirurške nisu dostupne moguće je korištenje platnenih maski) izuzev u okolnostima u kojima maska ometa provedbu zahvata ili usluge.

2.4. Obavljanje usluge

- **Higijena ruku.** Između klijenata obavezno oprati i dezinficirati ruke.
- **Zaštitna oprema.** Tijekom cijelog postupka koristi se zaštitna oprema (maska koja pokriva usta i nos i jednokratni ogrtač za klijenta).
- **Maske za lice i rukavice za djelatnike.** Djelatnicima se preporučuje nošenje maski za lice. Osim kirurških maski mogu se koristiti i platnene maske za lice. Rukavice se preporučuje nositi po uobičajenom protokolu (primjerice pri bojenju i ostalim aktivnostima s agresivnim kemikalijama).
- Ako se ne može osigurati minimalni razmak od 1,5 metra, klijent i djelatnik moraju nositi barem masku za lice koja pokriva usta i nos. U slučajevima kada nije moguće da klijent nosi masku, pružatelj usluge mora nositi masku i vizir kod usluga koje se pružaju u vrlo bliskom kontaktu licem u lice. Uporaba vizira je preporučena i kod drugih zahvata/usluga gdje je duži kontakt s klijentom i nije moguće pridržavati se preporuke o fizičkom razmaku. Poslodavac je dužan osigurati zaštitu za zaposlenike i to u dovoljnim količinama. Kirurške maske se mijenjaju nakon maksimalno 3 sata nošenja, a platnene maske za lice kada postanu vlažne.
- Tijekom pružanja usluge zaposlenik od klijenta drži najveću moguću udaljenost koja ne ometa obavljanje usluge.
- **Usluga izvan salona.** Kod pružanja usluga izvan salona/radnog prostora, moraju biti ispunjeni svi uvjeti navedeni kod ovakve vrste usluge vezani za higijenu i ostale predviđene mjere. Prije pružanja usluge treba provjeriti mogu li ti zahtjevi biti ispunjeni na lokaciji na kojoj će se pružati usluga.

2.5. Odlaganje otpada

- **Otpad.** Sav eventualni otpad nastao prilikom pružanja usluge, kao i jednokratne materijale, odložiti u za to predviđene kante za otpad s odgovarajućim poklopcima.
- U kante za otpad potrebno je uložiti dvije vreće za smeće.

2.6. Čišćenje i postupci s priborom i materijalom za rad

- **Korištenje radnog pribora.** Radni pribor bi uglavnom trebao biti jednokratni, a za višekratni pribor, materijal i opremu obvezna je sterilizacija (npr. pincete, pribor za manikuru/pedikuru -grickalice, škare, rezače zanoktica).
- **Dezinfekcija radnog pribora.** Poslije svake uporabe pribor se pere i dezinficira.
- Prije postupka dezinfekcije potrebno je prvo provesti postupak pranja kako bi se s predmeta i površina očistili svi tragovi nečistoća (masnoće, izlučevine i sl.). Pribor i oprema moraju biti namjenski (krpe, spužvice, metlice i sl.) te se iste redovito moraju mijenjati kada uslijed korištenja postanu neupotrebljivi za pravilnu upotrebu.

- Za pranje se mogu koristiti uobičajeni deterdženti, a za dezinfekciju uobičajene metode. Preporučena dezinfekcijska sredstva poput onih na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem prema uputama proizvođača.
- Višestruka upotreba pribora na više stranaka bez prethodnog čišćenja nije dopuštena.
- Ručnike i ostali tekstil potrebno je odložiti u spremnik s poklopcem te oprati u perilici na programu od 60°C ili više.

2.7. Dezinfekcija i čišćenje radnog prostora

- Čišćenje prostora provodi se na uobičajen način učestalijom dinamikom, odnosno između svake smjene.
- Dezinfekciju radnog mjesta (stolac, ogledalo, pult) potrebno je provoditi između svakog klijenta.
- Kako bi se smanjio rizik infekcije, dezinficijensom se učestalije brišu kontaktna mjesta, odnosno telefoni, kvake na vratima, tipkovnice, blagajne i slično (npr. svaka dva sata).
- Upute za dezinfekciju i čišćenje prostora dostupne su na poveznici: <https://bit.ly/3bShww3>

2.8. Primanje suradnih djelatnika i nenajavljenih stranaka

- Dolazak drugih osoba (npr. majstora, kurira, dostavljača) treba organizirati na način da se prije dolaska te osobe telefonski najave. Tada se provjerava ima li osoba simptome COVID-19 (povišena tjelesna temperatura, kašalj, otežano disanje/kratak dah, grlobolja, poremećaj osjeta njuha i okusa) i je li imala kontakt s oboljelima.
- Nenajavljene stranke smiju samo iznimno ući u salon uz prethodnu provjeru o mogućim simptomima koji mogu upućivati na COVID-19 i o kontaktu s oboljelima.